

Czadowe lekcje w październiku

Po raz kolejny w szkołach ponadpodstawowych powiatu olsztyńskiego odbędą się czadowe lekcje. W spotkaniach ze specjalistami Wydziału Zarządzania Kryzysowego olsztyńskiego starostwa i funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie wezmą udział uczniowie klas pierwszych.

- W ten sposób co roku docieramy do kolejnych roczników młodzieży z wiedzą o tym, jak zachować bezpieczeństwo w trakcie korzystania z systemów grzewczych w domach. Każdego roku z powodu zatrucia tlenkiem węgla, potocznie zwanego czadem, ginie w kraju kilkadziesiąt osób. Bardzo często nie ma to związku z powstaniem pożaru, a wynika jedynie z niewłaściwej eksploatacji budynku i znajdujących się w nich urządzeń i instalacji grzewczych. W związku z rozpoczętym sezonem grzewczym wzrasta ryzyko zatrucia, apelujemy więc do młodych ludzi, żeby wiedzę, którą nabędą podczas spotkania z nami, przekazywali swoim rodzicom i dziadkom. Statystyki strażaków potwierdzają, że odkąd wspólnie organizujemy lekcje z młodzieżą, spadła liczba zdarzeń powodowanych niesprawnymi systemami grzewczymi - mówi Zbigniew Załuski, dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Olsztynie.

W czadowych lekcjach warto uczestniczyć. Strażacy jako ci, którzy na co dzień stykają się z następstwami nieszczelnych przewodów kominowych i niesprawnych systemów grzewczych, w bardzo komunikatywny sposób dzielą się z młodzieżą swoją wiedzą. Na koniec każdego spotkania zaplanowany jest quiz z pytaniami na temat czadu. Najbardziej aktywne osoby mają szansę zdobyć ufundowane przez starostę olsztyńskiego czujki tlenku węgla.

Terminy zajęć:

- 15 października; Zespół Szkół w Biskupcu
- 17 października; Zespół Szkół w Dobrym Mieście i Zespół Szkół Rolniczych w Dobrym Mieście
- 22 października; Zespół Szkół w Olsztynku.

A my przypominamy o zasadach bezpieczeństwa:

Czyszczenie kominów to OBOWIĄZEK nałożony przepisami prawa.

Art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332, ze zm.) zobowiązuje właścicieli i zarządców obiektów budowlanych, w tym bloków mieszkalnych i domów jednorodzinnych, do okresowej kontroli co najmniej raz w roku stanu technicznego instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych).

Skąd się bierze czad i dlaczego jest tak niebezpieczny?

Tlenek węgla powstaje podczas procesu niepełnego spalania materiałów palnych, w tym paliw, które występuje przy niedostatku tlenu w otaczającej atmosferze.

Niebezpieczeństwo zaczadzenia wynika z faktu, że tlenek węgla:

- jest gazem niewyczuwalnym zmysłami człowieka (bezwonny, bezbarwny i pozbawiony smaku)
- blokuje dostęp tlenu do organizmu, poprzez zajmowanie jego miejsca w czerwonych ciałkach krwi, powodując przy długotrwałym narażeniu (w większych dawkach) śmierć przez uduszenie.

Co jest główną przyczyną zaczadzeń?

Głównym źródłem zatruć w budynkach mieszkalnych jest niesprawność przewodów kominowych: wentylacyjnych, spalinowych i dymowych. Wadliwe działanie wspomnianych przewodów może wynikać z:

- ich szczelności
- braku konserwacji, w tym czyszczenia
- wad konstrukcyjnych
- niedostosowania istniejącego systemu wentylacji do standardów szczelności stosowanych okien i drzwi, w związku z wymianą starych okien i drzwi na nowe.

Powyższe może prowadzić do niedrożności przewodów, braku ciągu, a nawet do powstawania zjawiska ciągu wstecznego, polegającego na tym, że dym zamiast wydostawać się przewodem kominowym na zewnątrz, cofa się z powrotem do pomieszczenia.

Jak uniknąć zaccadzenia?

- przeprowadzać kontrole techniczne, w tym sprawdzanie szczelności przewodów kominowych, ich systematyczne czyszczenie oraz sprawdzanie występowania dostatecznego ciągu powietrza
- użytkować sprawne techniczne urządzenia, w których odbywa się proces spalania, zgodnie z instrukcją producenta
- stosować urządzenia posiadające stosowne dopuszczenia w zakresie wprowadzenia do obrotu; w sytuacjach wątpliwych należy żądać okazania wystawionej przez producenta lub importera urządzenia tzw. deklaracji zgodności, tj. dokumentu zawierającego informacje o specyfikacji technicznej oraz przeznaczeniu i zakresie stosowania danego urządzenia
- nie zaklejać i nie zasłaniać w inny sposób kratki wentylacyjnych
- w przypadku wymiany okien na nowe, sprawdzić poprawność działania wentylacji, ponieważ nowe okna są najczęściej o wiele bardziej szczelne w stosunku do wcześniej stosowanych w budynku i mogą pogarszać wentylację
- systematycznie sprawdzać ciąg powietrza, np. poprzez przykładanie kartki papieru do otworu bądź kratki wentylacyjnej; jeśli nic nie zakłóca wentylacji, kartka powinna przywrzeć do wyżej wspomnianego otworu lub kratki
- często wietrzyć pomieszczenie, w których odbywa się proces spalania (kuchnie, łazienki wyposażone w termy gazowe), a najlepiej zapewnić, nawet niewielkie, rozszczelnienie okien
- nie bagatelizować objawów duszności, bólów i zawrotów głowy, nudności, wymiotów, oszołomienia, osłabienia, przyspieszenia czynności serca i oddychania, gdyż mogą być sygnałem, że ulegamy zatruciu czadem; w takiej sytuacji należy natychmiast przewietrzyć pomieszczenie, w którym się znajdujemy i zasięgnąć porady lekarskiej.

W trosce o własne bezpieczeństwo, warto rozważyć zamontowanie w domu czujek dymu i gazu. Koszt zamontowania takich czujek jest niewspółmiernie niski do korzyści, jakie daje zastosowanie tego typu urządzeń (łącznie z uratowaniem najwyższej wartości, jaką jest nasze życie).

Jak pomóc przy zatruciu tlenkiem węgla?

- zapewnij dopływ świeżego czystego powietrza; w skrajnych przypadkach wybijając szyby w oknie
- wynieś osobę poszkodowaną w bezpieczne miejsce, jeśli nie stanowi to zagrożenia dla zdrowia osoby ratującej; w przypadku istnienia takiego zagrożenia pozostaw przeprowadzenie akcji służbom ratowniczym
- wezwij służby ratownicze (pogotowie ratunkowe, PSP)
- należy jak najszybciej podać tlen
- jeżeli osoba poszkodowana nie oddycha, ma zatrzymaną akcję serca, należy natychmiast zastosować sztuczne oddychanie np. metodą usta - usta oraz masaż serca
- nie wpadaj w panikę, kiedy znajdziesz dziecko lub dorosłego z objawami zaburzenia świadomości w kuchni, łazience lub garażu; należy jak najszybciej przystąpić do udzielania pierwszej pomocy.

Zadbaj o warunki do ewakuacji na wypadek pożaru:

- nie stosuj krat w drzwiach i oknach, na klatkach schodowych i przejściach między nimi oraz wyjściach na dach - krata utrudni ewakuację podczas pożaru oraz wydłuży czas oczekiwania na pomoc strażaków;

jeżeli musisz, zakładaj kraty, które można otworzyć od wewnątrz. Klucz przechowuj w miejscu, znanym wszystkim domownikom; pamiętaj, że podczas pożaru może to być jedyna droga ewakuacji.

- nie zastawiaj sprzętami korytarzy i dojdź do mieszkań – może to utrudnić ewakuację oraz dojście ratowników.

W zakresie posługiwania się ogniem otwartym:

- dopilnuj, by dzieci nie bawiły się ogniem, materiałami pirotechnicznymi czy urządzeniami elektrycznymi, nigdy nie pozostawiaj małych dzieci bez opieki
- nie pal śmieci w śmietnikach i nie dopuść do zaproszenia ognia w zsywie
- nie pal papierosów w łóżku – ludzie giną nie tylko w pożarach obejmujących całe mieszkanie; zdarza się, że zaproszenie ognia niedopałkiem papierosa po zaśnięciu, prowadzi do śmiertelnego zatrucia
- nie zapalaj świec w pobliżu materiałów łatwo zapalnych
- nie pozostawiaj włączonej kuchenki bez dozoru – odparowanie wody z garnka może doprowadzić do zwęglenia pozostałości, zapalenia ich i silnego zadymienia mieszkania, szczególnie niebezpiecznego dla śpiących osób; przypadkowe wygaszenie kuchenki podczas gotowania może również doprowadzić do ulatniania się gazu i jego wybuchu
- przestrzegaj zakazu używania wyrobów pirotechnicznych w pomieszczeniach
- przestrzegaj instrukcji obsługi wyrobów pirotechnicznych
- przestrzegaj wymagań prawa lokalnego w zakresie stosowania wyrobów pirotechnicznych
- wyposaż mieszkanie w gaśnicę proszkową, minimum 2-kilogramową; taką gaśnicą będziesz mógł bezpiecznie gasić palące się urządzenia elektryczne pod napięciem
- wyposaż mieszkanie w autonomiczną czujkę pożarową, alarmującą o powstaniu dymu (podczas każdego pożaru wydzielają się duże ilości dymu).

Gdy opuszczasz mieszkanie:

- sprawdź czy zostały wyłączone wszystkie odbiorniki prądu i gazu
- przed opuszczeniem domu na dłuższy czas odłącz zasilanie prądem elektrycznym oraz zakręć zawory wody i gazu
- u sąsiadów pozostaw informację, gdzie będziesz przebywać.

Gdy wybuchnie pożar:

- zadzwoń do straży pożarnej pod numer – 998 lub z telefonu komórkowego 112
- staraj się zejść na piętro poniżej palącego się mieszkania lub wyjść na zewnątrz budynku – pamiętaj – dym unosi się do góry, nie wolno zjeżdżać windami, nie należy otwierać drzwi, przez które wydobywa się dym, gdyż dostarczenie większej ilości tlenu może spowodować szybki rozwój pożaru i płomienie mogą nas poparzyć
- jeżeli nie możesz opuścić mieszkania, nie otwieraj drzwi prowadzących na korytarz, uszczelnij je, wzywaj krzykiem pomocy, wykonuj polecenia strażaków
- nie gaś wodą urządzeń elektrycznych, grozi to porażeniem prądem; staraj się wyciągnąć z gniazdka przewód zasilający (np. drewnianym kijem od szczytki), można wykręcić bezpieczniki by odłączyć dopływ prądu do mieszkania
- powiadom o zagrożeniu sąsiadów
- nie wdychaj dymu – zasłoń usta mokrą tkaniną; jeżeli to możliwe – zmocz swoje ubranie lub owiń ciało mokrą grubą tkaniną z naturalnych materiałów (z lnu, wełny, bawełny itp.).

Gdy poczujesz gaz:

- zawiadom jak najszybciej pogotowie gazowe i administrację
- powiadom sąsiadów
- nie włączaj światła ani żadnych urządzeń elektrycznych
- nie zapalaj zapałek czy zapalniczek
- zamknij zawór gazu w mieszkaniu

- otwórz szeroko okno
- wyjdź na zewnątrz budynku.

Numer alarmowy - 112

Straż pożarna - 998

Pogotowie gazowe - 992

Drukuj